

Asia T-369/03

Arizona Chemical BV ym. vastaan Euroopan yhteisöjen komissio

Direktiivi 67/548/ETY — Kieltäytyminen poistamasta kolofonin luokitusta vaaralliseksi aineeksi — Kumoamiskanne — Toimi, joka ei ole kannekelpoinen — Vahingonkorvauskanne — Vanhentuminen — Lainvastaisuusväite — Tutkimatta jättäminen

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräys (kolmas jaosto)
14.12.2005 II - 5845

Määräyksen tiivistelmä

1. *Kumoamiskanne — Kannekelpoiset toimet — Käsite — Toimi, jolla on sitovia oikeusvaikutuksia — Vaarallisten aineiden luokitusta koskevan direktiivin mukauttamismenettely tekniseen kehitykseen — Komission kirje, jossa hylätään aineen tiettyjen valmistajien pyyntö sen luokittelun poistamiseksi, ei ole kannekelpoinen toimi (EY 230 artikla; neuvoston direktiivin 67/548 29 artikla)*

2. *Kumoamiskanne — Luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt — Suoraan ja erikseen luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä koskevat toimet — Vaarallisten aineiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskeva direktiivi — Direktiivissä ei myönnetä asianomaisille toimijoille menettelyllisiä takeita — Kyseisten toimijoiden nostama kanne sellaisesta toimesta, joka kuuluu direktiivin muuttamismenettelyyn — Tutkimatta jättäminen*
(EY 230 artiklan neljäs kohta; neuvoston direktiivin 67/548 14 artikla ja liitteessä VI olevan jakson 1.7.2 kolmas kohta ja 4.1.3, 4.1.4 ja 4.1.5 jakso)
3. *Kumoamiskanne — Luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt — Suoraan ja erikseen luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä koskevat toimet — Yleisesti sovellettava toimi — Huolellisuusvelvoite — Velvoite, joka ei anna toimijoille, jotka ovat osallistuneet toimen antamismenettelyyn, kanneoikeutta*
(EY 230 artiklan neljäs kohta)
4. *Vahingonkorvauskanne — Vanhentumisaika — Alkamisajankohta — Vastuu yleisesti sovellettavasta toimesta — Toimen vahingollisten vaikutusten ilmenemispäivä*
(Yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 46 artikla)
5. *Vahingonkorvauskanne — Vanhentumisaika — Alkamisajankohta — Jatkuva vahinko — Huomioon otettava ajankohta*
(Yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 46 artikla)
6. *Oikeudenkäyntimenettely — Kannekirjelmä — Muotovaatimukset — Oikeudenkäynnin kohteen yksilöinti — Yhteenvedo kanneperusteista — Yhteisön toimielimen aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskeva kanne — Edellä mainittujen vaatimusten noudattamatta jättäminen — Ehdoton prosessinedellytys*
(Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohta)

1. Kumoamiskanne, jonka vaarallisten aineiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annetun direktiivin 67/548 liitteessä I hermistävänä aineena luokitellun aineen valmistajat ovat nostaneet komission päätöksestä, jolla tämä on kieltäytynyt tekemästä niiden haluamaa kyseisen direktiivin muutosehdotusta sääntelykomitealle direktiivin 29. tekniseen kehitykseen mukauttamisen yhteydessä

kyseisen aineen luokittelun poistamiseksi, on jätettävä tutkimatta.

Ei ole riittävää, että yhteisön toimielin on lähettänyt kirjeen sen vastaanottajalle vastauksena viimeksi mainitun vaatimukseen, jotta sitä voitaisiin pitää EY 230 artiklassa tarkoitettuna päätöksenä, koska EY 230 artiklassa tarkoitettuja,

kumoamiskanteen kohteeksi kelpaavia toimia ovat ainoastaan sellaiset toimenpiteet, joilla on sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi.

luonnetta eikä se myöskään yksinään riitä antamaan adressaatilleen asiavaltuutta.

Tämän osalta riidan alainen päätös kuuluu kyseisten aineiden luontaisten ominaisuuksien alustavaan tutkintamenettelyyn, joka ei suinkaan koske kyseisten toimijoiden yksittäisiä intressejä, eikä siinä valmistella niitä koskevaa yksittäispäätöstä, vaan se on ainoastaan yleisesti sovellettavaa toimea edeltävä valmisteluvaihe, toisin sanoen direktiivin muutosehdotus, josta säädetään direktiivin 67/548 29 artiklassa. Sitä paitsi olisi edellä esitettyjen periaatteiden vastaista antaa yksityisille oikeussubjekteille mahdollisuus muuttaa direktiivin 67/548 muuttamista koskeva, yleisesti sovellettavien toimenpiteiden toteuttamiseen johtava menettely yksittäistapausta koskevaksi menettelyksi osoittamalla komissiolle kirjallinen vaatimus, johon tämän toimielimen on vastattava EY 21 artiklan kolmannessa kohdassa vahvistetun, hyvää hallintoa koskevan yleisen oikeussäännön mukaisesti. Vaikka tällainen vastaus on lopullinen, sillä ei voida muuttaa aineiden luokitukseen tai luokituksen poistamiseen johtavan menettelyn oikeudellista

Lisäksi yhteisön toimielimen kieltäytyminen peruuttamasta tai muuttamasta toimea voi itsessään olla toimi, jonka lainmukaisuus voidaan tutkia EY 230 artiklan mukaisesti, ainoastaan jos toimesta, jota yhteisön toimielin kieltäytyy peruuttamasta tai muuttamasta, olisi voitu nostaa kanne kyseisen määräyksen nojalla. Myöskään kantajien esittämä kyseisen direktiivin muutosehdotus ei ole EY 230 artiklassa tarkoitettu kannekelpoinen toimi, koska se on puhtaasti väliaikainen ja valmistelevalle toimille, sillä monivaiheisessa menettelyssä tehtävien toimien tai päätösten osalta kumoamiskanteen kohteena voivat olla ainoastaan sellaiset toimenpiteet, joissa vahvistetaan lopullisesti toimielimen kanta kyseisen menettelyn päätteeksi; kumoamiskannetta ei sen sijaan voida nostaa menettelyn kuluessa tehdyistä toimenpiteistä, joilla valmistellaan lopullista päätöstä.

(ks. 56, 60, 63, 64 ja 66 kohta)

2. Se, että tietty henkilö osallistuu jollain tavalla menettelyyn, joka johtaa yhteisön toimen antamiseen, on kyseisen toimen osalta tämän henkilön yksilöivä seikka —

mikä merkitsee väistämättä sitä, että tällä toimella on hänen osaltaan sitovia oikeusvaikutuksia — vain silloin, kun sovellettavassa yhteisön lainsäädännössä myönnetään hänelle tiettyjä menettelyllisiä takeita. Näin ollen, kun on kyse yleisesti sovellettavista toimista, joiden valmistelumenettely tai nämä toimet itsessään eivät lähtökohtaisesti edellytä yhteisön oikeuden yleisten periaatteiden, kuten kuulluksi tulemistä koskevan oikeuden, nojalla kyseessä olevien henkilöiden osallistumista näiden toimien antamiseen, ellei osallistumisesta tähän menettelyyn nimenomaisesti säädetä, eikä nimenomaisesti taattuja menettelyllisiä oikeuksia ole, olisi EY 230 artiklan sanamuodon ja tarkoituksen vastaista antaa jokaiselle yksityiselle oikeussubjektille, joka on osallistunut lainsäädäntötoimen valmisteluun, oikeus nostaa kanne tästä toimesta.

mijat voivat uutta tietoa saatuaan tehdä ehdotuksen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, sekä saman direktiivin kyseisessä liitteessä olevissa 4.1.3, 4.1.4 ja 4.1.5 jaksossa ja 14 artiklassa, jotka koskevat näiden toimijoiden tiedonantovelvollisuuksia, ei anneta näille toimijoille yhteisön tasolla menettelyllisiä takeita. Näiden toimijoiden nostamaa kannetta komission päätöksestä kieltäytyä tekemästä muutosehdotusta sääntelykomitealle edellä mainituissa mukauttamismenettelyssä ei siis tarvitse ottaa näiden säännösten perusteella tutkittavaksi.

(ks. 72–74, 76–78 ja 80 kohta)

Tämän osalta vaarallisten aineiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annetussa direktiivissä 67/548 ei ole säännöstä, jonka mukaan, kolofonin ja sen johdannaisten valmistusta ja myyntiä harjoittavien yritysten kaltaisille taloudellisille toimijoille annettaisiin oikeus aloittaa kyseisen direktiivin mukauttamista tekniseen kehitykseen koskeva menettely, eikä myöskään säännöstä, joka velvoitaisi komissiota ennen mukauttamista koskevan ehdotuksen antamista noudattamaan menettelyä, jossa näille toimijoille annettaisiin menettelyllisiä takeita. Erityisesti tämän direktiivin liitteessä VI olevan 1.7.2 jakson kolmannessa kohdassa, jonka mukaan asianomaiset toi-

3. Menettelyssä, jossa on tarkoitus antaa yleisesti sovellettavia toimia, toimieliimille kuuluva huolellisuusvelvollisuus on ennen kaikkea objektiivinen menettelyllinen tae, joka perustuu toimen laatimiseen liittyvään, yhteisön toimieliimen absoluuttiseen ja ehdottomaan velvollisuuteen eikä minkä tahansa yksittäisen oikeuden harjoittamiseen. Tästä seuraa, että tällaisella velvollisuudella, jonka laajuus poikkeaa yksittäistapauksia koskevien päätösten antamiseen tarkoitettuja hallinnollisia menettelyjä koske-

vasta velvollisuudesta, ei anneta suoraan oikeuksia toimen antamismenettelyyn osallistuville toimijoille eikä sillä anneta niille mahdollisuutta saattaa asia yhteisöjen tuomioistuinten käsiteltäväksi.

kulua, ennen kuin tästä toimesta aiheutuvat vahinkoseuraukset ovat syntyneet ja ennen kuin asianomaiset ovat näin ollen kärsineet kiistattoman vahingon.

(ks. 106 ja 107 kohta)

(ks. 86–88 kohta)

4. Yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 46 artiklassa vahvistettu viiden vuoden vanhentumisaika sopimussuhteen ulkopuolista yhteisön vastuuta koskevissa asioissa ei voi alkaa kulua, ennen kuin kaikki vahingonkorvausvelvollisuuden perusteena olevat edellytykset ovat täyttyneet. Näitä edellytyksiä ovat yhteisön toimielinten lainvastainen toiminta, väitetyn vahingon tosiasiallinen syntyminen ja tämän toiminnan ja vahingon välinen syy-yhteys. Kiistattoman vahingon aiheutumista koskeva edellytys täyttyy, kun vahinko on uhkaava ja riittävällä varmuudella ennakoitavissa, vaikka vahingon suuruutta ei vielä voidakaan täsmällisesti määrittää.

Silloin kun kyse on yleisesti sovellettavasta toimesta aiheutuvasta yhteisön vastuusta, vanhentumisaika ei voi alkaa

5. Jatkuvan vahingon tapauksessa yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 46 artiklan mukaista vanhentumisaikaa sovelletaan vanhentumisen keskeyttävän toimen päivämäärästä laskien yli viisi vuotta kyseistä päivää edeltävään aikaan ilman, että vanhentuminen vaikuttaa myöhemmin syntyneisiin oikeuksiin. Tämän osalta kyseisen 46 artiklan mukaan vanhentumisen keskeyttävä toimi on joko yhteisöjen tuomioistuimessa nostettu kanne tai vahinkoa kärsineen sitä ennen asiassa asianomaiselle yhteisöjen toimielimelle esittämä vaatimus.

(ks. 116 kohta)

6. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdan, joka koskee kannekirjelmän sisältöä ja jonka noudattamatta jättäminen merkitsee ehdottoman prosessin edellytyksen puuttumista, nojalla kanteessa on mainittava oikeudenkäynnin kohde ja yhteenveto kanteen oikeudellisista perusteista. Näiden mainintojen on

oltava riittävän selviä ja täsmällisiä, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi ratkaista kanteen tarvittaessa tukeutumatta muihin tietoihin. Erityisesti kanteesta, jossa vaaditaan yhteisön toimielimen aiheuttamiksi väitettyjen vahinkojen korvaamista, on ilmettävä seikat, joiden perusteella kantajan riitauttama toimielimen toiminta

voidaan yksilöidä, ja syyt, joiden nojalla kantaja katsoo, että tämän toiminnan ja aiheutetuksi väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys, sekä vahingon laatu ja sen laajuus.

(ks. 119 ja 120 kohta)